

Zolnai Béla tudós alapossgal megírt tanulmányát a művelt magyar olvasóközönség örömmel köszönti. Minden szemszögből megismeri belőle a magyar táblabíró-kornak szellemi szerkezetét.

Kiss Katalin.

VEGYES

A Délmagyarországi Nevelők Egyesületének középiskolai szakosztálya 1941. febr. 26-án d. u. 5 órakor tartotta 2. szakosztályi ülését az állami Baross Gábor gyakorlójellegű gimnáziumban. Az ülésen megjelent Balogh Ányos dr., a szegedi tankerület új kir. főigazgatója, akit — az egyesületben való első megjelenése alkalmából — Furbás Oszkár dr. igazgató, ügyvezető alelnök üdvözölt. Üdvözlő szavaiban szólt arról a bizalomról és tiszteletről, melyet a főigazgató személye iránt érez az egész délvidék pedagógus társadalma. Hangoztatta, hogy a főigazgatónak a tanügyi igazgatása új korszakában máris megmutatott bölcsesége, rátermettsége, munkaenergiája, hivatásszeretete és a magyar nevelők iránt tapasztalt jóindulata — sőt szeretete — nemes lendületre fogja serkenteni a szegedi tankerület pedagógusaiból összesereglett egyesület becsületes igyekezettel működő nevelőit. Ezután az egyesület eddigi működését és célkitűzését röviden ismertette megnyitotta az ülést.

Az üdvözlő szavakra válaszolt ezután Balogh Ányos dr. főigazgató. Válaszában mindenképp előtt meleg szavakkal és mély kegyelettel emlékezett meg az egyesület elhunyt életrehívójáról, dr. Kispartai János tankerületi kir. főigazgatóról. „Úgy érzem, — mondotta — hogy Kispartai János szelleme most összeölelkezik velünk és azt akarja, hogy az általa megkezdett munkát mi folytassuk.“ Ezután méltatta az elhunyt főigazgató hatalmas lendületű, nagy koncepciójú munkáját, amit a magyar nevelés érdekében Szegeden kifejtett és megemlékezett arról a fáradtságot nem ismerő

hatalmas és bölcs akaratról, mely az országban először fogta össze egységes táborba a nevelőtársadalom minden rendű-rangú tagját. Méltatta azt az utolsó pillanatig sem nyugvó szellemi vezért, aki tanfolyamok, konferenciák stb. segítségével mindig a nevelői rend emelésén és munkájának tökéletesítésén dolgozott. Éppen azért kérte a megjelent pedagógusokat, hogy ugyanabban a szellemen dolgozzanak tovább is, melyet Kispartai János főigazgató alakított ki. Beszéde további részében a legnagyobb örömeinek adott kifejezést a Délmagyarországi Nevelők Egyesületének megléte fölött, mely ha nem lenne meg — úgy mond — legsürgősebben megteremtene ő maga. Egyébként a legteljesebb együttműködést és támogatást ígerte meg az egyesület számára.

Ezután Furbás Oszkár dr. ügyvezető alelnök a szakosztály nevében felkérte *Csonka Mihály* kegyesrendi gimnázium igazgatót a megüresedett szakosztályalelnöki teendőket ellátására és az ülést további vezetésére.

A szakosztályülés első előadása *Furbás Oszkár dr.* igazgató *A mai tanuló* c. felolvasása volt. A nagy tapasztalatról és sok megfigyelésről tanuskodó előadásban azt vizsgálta, hogy a mai kor tanulója mennyire más lelki és testi téren is, mint a békeidők ifjúsága volt. Vizsgálat alá vette főbb vonásaiban valóslási érzés, nemzeti érzés, hazafiság tekintetében. Szólt a mai diáknak az újságok és a rádió útján túlkorán megszerzett politikai tájékozódásáról i. l. beállítottságáról, valamint a túlkorán jelentkező specializálódási hajlamáról, arról a sok visszasságról, hibáról is,

melyek csak a mai ifjúságban találhatók meg, melyeknek azonban jórésztben a szülői ház az oka, s arról a sok céltalan és helytelen igénybevételről, amit a társadalom ünnepek, egyesületek, szereplések stb. számára az ifjúságtól elvár. A gondolatokban és megfigyelésekben gazdag előadást az egybegyűlt pedagógusok mindvégig nagy helyesléssel és egyetértéssel fogadták.

Csoportalakítás a német nyelvi tanításban címen adott elő *Krammer Jenő dr.* a gimnáziumi III. osztályt két csoportra osztó miniszteri rendelettel kapcsolatban felmerülő gondolatokról. Ez a csoportbaosztás kísérlet és így tulajdonképpen csak öt év múlva, a VIII. o. végén lehet majd róla végleges ítéletet mondani. Színmagyar vidéken a kezdőkre és haladókra osztás gyakorlatilag annyit jelent, hogy a jobbképességeket és gyengébbtehetségeket választjuk szét. Ezzel kapcsolatban persze tantervi kérdések merülnek fel, pontosan meg kellene állapítani, mi a német nyelv középiskolai célkitűzése és tananyaga a haladó és kezdő fokon. Nevelői szempontból főleg a közepesek körül támadhatnak aggodalmak. Azok a közepesek ugyanis, akik a gyengébbek csoportjába kerülnek, nyilvánvalóan hátrányban van azokkal szemben, akiket a jobbakhoz osztottunk be. Amennyiben ez a csoportraosztás az egész középiskolai tanulmányi időre szól, könnyen megtörténhetik, hogy az esetleg átmenetileg gyöngébbnek mutakozó középeket eleve elzárjuk a lendületesebb munka és az előretérés örömeitől. Nagy felelősség már a harmadik osztályban eldönteni, kik tartoznak a jobbak és kik a rosszabbak csoportjához, különösen akkor, amikor az egyik csoportból a másikba való átjutás gyakorlatilag nehezen valósítható meg. Mivel pedig a csoportraosztás a létszámcsökkentés szempontjából nemcsak kívánatos, hanem szükséges is, a leghelye-

sebb csoportra osztási elv az lenné, ha két körülbelül egyenlő összetételű tanfolyamra bontanánk az osztályt, így a tantervi követelmények is azonosak maradhatnának, mindenütt meglennének a kezdeményezőbb kedvű jötehetségűek, az osztály gerincét alkotó közepesek és néhány gyengébb tanuló, a két csoport között nemes verseny fejlődhetnék ki és a munkamenet a kisebb létszám folytán fokozódhatnék és a kívánt eredmény sem maradna el.

A március 7-én tartott szakülésen előszörnek *Tettamanti Béla* egyetemi c. ny. rk. tanár adott elő „Szókincs és nyelvtanítás” címen. Nyilvánvaló, hogy az eredményes nyelvtanuláshoz ismernünk kellene azt a szókincset, amelyet nemcsak el kell sajátítatnunk, hanem meg is kell tartanunk. A feladat tehát kettős: a legszükségesebb szókincs megállapítása és ébrentartásának módja. Az előadó ezúttal a kérdés első részével foglalkozott s bemutatta milyen szempontok szerint állította össze a legközelebb megjelenő szókincs szótárát. Fogalomkörökbe osztva nemcsak szavakat, hanem az azokkal kapcsolatos legegyszerűbb szólamokat is felvette és igyekezett megállapítani azt a szókincset, amelyre a művelt átlagembernek az idegen nyelvben szüksége van. A második előadást *Szűcs Lajos* kegyesrendi gimnáziumi tanár tartotta: *Hogyan álljunk a koncentrációval?* ... *Rosszul* címmel. Igen ügyes gyakorlati példák-
kal világította meg az előadó a koncentráció helyes értelmezését és sorra vizsgálta, miképpen áll annak ügye a tananyagban, a tanárban és a tanulóban. Fejtegetései nagyon elmeindítóak voltak és élénk, színvonalas hozzászólásokra ösztönözték a hallgatóságot.

Magyar hét. Néhány héttel ezelőtt nap-nap után olvastuk a riasztó híreket: a hatalmas kiterjedésű belvizek pusztítása mellett megáradt folyóink is